

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2068, mun. Chișinău, str. Alecu Russo, 1
Tel. (373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr. 146/10

mun. Chișinău

23.12.2019

Inspector de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Ion Crețu, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dnei Tăbîrță Svetlana, născută la [REDACTED], IDNP-[REDACTED], domiciliată în [REDACTED], Director al Gimnaziului din s. Răuțel, r-nul Fălești, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A STABILIT:

La 21.10.2019 în cadrul Autorității Naționale de Integritate a fost înregistrată sesizarea nr. 5157, potrivit căreia, dna Tăbîrță Svetlana, Director al Gimnaziului din s. Răuțel, r-nul Fălești, la 02.09.2019, prin ordinul nr. 132 și-a angajat fiica [REDACTED] în calitate de profesoară de limba engleză.

La 29.10.2019, conform procesului verbal de inițiere a controlului nr. 354/10, în temeiul prevederilor art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în privința dnei Tăbîrță Svetlana, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictului de interese apărut în perioada exercitării funcției de Director al Gimnaziului din s. Răuțel, r-nul Fălești.

Prin scrisoarea nr. 04-10/2771 din 29.10.2019 (recepționată, DS2035769591AS), dna Tăbîrță Svetlana a fost informată despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

În urma consultării Registrului informațional de Stat „*Registrul de Stat al Populației*”, s-a stabilit că dna Tăbîrță Svetlana, este mama dnei [REDACTED], confirmându-se astfel relația de persoană apropiată „*mamă-fică*” dintre cele două.

Conform răspunsului Direcției generale educație a Consiliului raional Fălești, înregistrat în cadrul Autorității la 12.11.2019 cu nr. 5908, s-a constatat că dna Tăbîrță Svetlana a fost angajată în funcția de conducător al Gimnaziului ”A. Mateevici” din s. Răuțel, r-nul Fălești la 15.01.2016 pe o durată de 5 ani, în baza Ordinului nr. 24 din 06.01.2016 al Direcției generale educație a Consiliului raional Fălești.

În corespundere cu art. 20 alin. (1), lit. b)-c) din Codul educației al RM nr. 152 din 17 iulie 2014, învățământul general cuprinde: „.... b) *învățământul primar: clasele I-IV; c) învățământul gimnazial: clasele V-IX;*”, iar potrivit art. 21, alin. (1) din același Cod, „....*instituțiile publice de învățământ primar, gimnazial, liceal și extrașcolar (de nivel raional) sânt înființate,*

reorganizate și lichidate de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea și ale UTA Găgăuzia....”.

Potrivit pct. 93 al regulamentului - tip de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ primar și secundar, ciclul I și II, aprobat prin ordinul Ministerului Educației nr. 235 din 25 martie 2016, „*directorul exercită conducerea executivă a instituției, în conformitate cu atribuțiile conferite de lege, cu hotărârile Consiliului de administrație al instituției, precum și alte reglementări legale*”.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) lit. e) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dna Tăbîrță Svetlana, exercitând funcția de director al instituției publice de învățământ general (Director al Gimnaziului din s. Răuțel, r-nul Fălești), *deține calitatea de subiect al declarării averii și al intereselor personale.*

Conform răspunsului Gimnaziului din s. Răuțel, r-nul Fălești, înregistrat în cadrul Autorității la 04.11.2019 cu nr. 5675 și materialelor anexate la acesta, s-a constatat că dna Tăbîrță Svetlana, exercitând funcția de Director al Gimnaziului din s. Răuțel, r-nul Fălești, a soluționat cereri, a semnat/emis acte administrative și a încheiat acte juridice în privința dnei [REDACTED] după cum urmează:

- Cererea de angajare în funcția de profesoară de limba engleză în cadrul gimnaziului din s. Răuțel, r-nul Fălești din 26.08.2019.
- Contractul individual de muncă nr. 155 din 02.09.2019.
- Ordinul nr.132 din 02.09.2019 cu privire la angajarea în funcția de profesoare de limba engleză pe perioadă determinată de la 02.09.2019-31.08.2020.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, ***conflict de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;***

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

Conform art. 12 alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, ***conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.***

În conformitate cu art. 12 alin. (4), lit. (a) și (b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dna Tăbîrță Svetlana, exercitând funcția de Director al Gimnaziului din s. Răuțel, r-nul Fălești, ***era obligată să informeze șeful ierarhic sau organul***

ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

În conformitate cu art. 12 alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

Potrivit art. 14 alin. (1-3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, soluționarea unui conflict de interese real se face prin examinarea situației de conflict și prin determinarea și aplicarea opțiunii pentru soluționarea conflictului. Conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz. Până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dnei Tăbîrță Svetlana, îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Totodată, conform art. 14 alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, subiectul declarării în persoana dnei Tăbîrță Svetlana, poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

Conform răspunsului Direcției generale educație a Consiliului raional Fălești, înregistrat în cadrul Autorității la 12.11.2019, cu nr. 5908, dna Tăbîrță Svetlana nu s-a adresat organului ierarhic superior privind declararea și soluționarea conflictului de interese real în care se afla până la momentul soluționării cererilor și emiterii actelor administrative în privința fiicei sale

Mai mult ca atât, în Registrul declarațiilor privind conflictele de interese al Autorității Naționale de Integritate, nu sunt prezente înscrisuri despre careva declarații adresate Autorității Naționale de Integritate de către dna Tăbîrță Svetlana, prin care ar fi solicitat soluționarea conflictelor de interese reale în care s-a aflat.

La 18.11.2019, dna Tăbîrță Svetlana a expediat punctul de vedere, înregistrat în carul Autorității cu nr. 6228, în care a indicat: "Subsemnata, Svetlana Tăbîrță, director a IP Gimnaziul "Alexei Mateevici" din s. Răuțel, r-nul Fălești, la solicitarea Inspectorului de Integritate, Ion Crețu, pot oferi următoarele explicații privind conflictul de interese între fiica mea și mine. La data de 18.08.2019 dna profesor de limba engleză a depus cerere pentru concediul neplătit pe un an, pe motive personale. Am anunțat colectivul cu problema apărută, până la 02.09.2019 am fost în căutarea unui cadru didactic de limba engleză, pe perioada concediului neplătit a dnei Deoarece nu am găsit pe nimeni, am apelat la fiica mea, care este studentă anul IV, Universitatea de Stat "Alecu Russo", facultatea litere, specialitatea limba franceză și engleză, pentru a acoperi necesarul de cadre la începutul anului școlar în Gimnaziul pe care îl conduc. Fiind persoana care angajează personalul în

instituția publică, care e la autofinanțare, am încheiat contractul individual de muncă pe perioadă determinată cu [REDACTED].

La momentul angajării nu știam că trebuie să anunț conducătorul ierarhic, Consiliul raional sau Direcția Generală. Cu întârziere, după primirea scrisorii Dvs., am anunțat șefa DGE Fălești, prezentând copiile actelor de angajare. Apoi, am convocat Consiliul administrativ pe care l-am adus la cunoștință cu conflictul iscat. În cadrul ședinței s-a luat decizia, în temeiul art. 14, alin. 5 lit. c) din Legea 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, atribuțiile de semnare a ordinelor în privința fiicei [REDACTED], cu referire la acordarea concediilor, drepturilor salariale, premiilor, aplicarea sancțiunilor disciplinare, desfacerea contractului individual de muncă au fost redistribuite dnei [REDACTED], profesor de limba franceză.”

Așadar, inspectorul de integritate nu poate justifica punctul de vedere al subiectului controlului deoarece, a priori necunoașterea legii invocate de subiectul controlului nu reprezintă o scuză plauzibilă întru justificare exonerării de răspundere generată de conflictele de interese abordate în prezentul control (*nemo legem ignorare censetur*), în contextul în care este axiomatic că relațiile sociale sunt guvernate de norme juridice, iar actele normative (în care sunt materializate normele juridice) indiferent de forța juridică și organul emitent, pentru asigurarea cunoașterii și opozabilității lor, se publică în corespundere cu art. 56 alin. (4) din Legea cu privire la actele normative (anterior Legea cu privire la actele legislative), în Registrul de stat al actelor juridice, precum și în Monitorul Oficial al RM sau, după caz, în monitoarele oficiale ale raioanelor, municipiilor și ale unităților teritoriale autonome cu statut juridic special ori în Registrul actelor locale, prezumându-se cunoașterea de către toți destinatarii legii a regulilor de conduită impuse, informația fiind accesibilă publicului.

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, inspectorul de integritate concluzionează că dna Tăbîrță Svetlana, exercitând funcția Director al Gimnaziului din s. Răuțel, r-nul Fălești, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea în modul și în termenul stabilit a conflictului de interese și nesoluționarea acestuia, exprimat prin rezolvarea cererilor, emiterea actelor administrative și încheierea directă a acelor juridice în privința dnei [REDACTED], după cum urmează:

- Cererea de angajare în funcția de profesoară de limba engleză în cadrul gimnaziului din s. Răuțel, r-nul Fălești din 26.08.2019.
- Contractul individual de muncă nr. 155 din 02.09.2019.
- Ordinul nr.132 din 02.09.2019 cu privire la angajarea în funcția de profesoare de limba engleză pe perioadă determinată de la 02.09.2019-31.08.2020.

Având în vedere cele stabilite, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-39 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23 alin. (4), (6) și (8) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că dna Tăbîrță Svetlana, Director al Gimnaziului din s. Răuțel, r-nul Fălești, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese prin nedeclararea în modul și în termenul stabilit a conflictului de interese și nesoluționarea acestuia, exprimat prin rezolvarea cererilor și emiterea actelor administrative și încheierea directă a acelor juridice în privința persoanei apropiate dnei [REDACTED], după cum urmează:

- Cererea de angajare în funcția de profesoară de limba engleză în cadrul gimnaziului din s. Răuțel, r-nul Fălești din 26.08.2019.
 - Contractul individual de muncă nr. 155 din 02.09.2019.
 - Ordinul nr.132 din 02.09.2019 cu privire la angajarea în funcția de profesoare de limba engleză pe perioadă determinată de la 02.09.2019-31.08.2020.
2. Se sesizează autoritatea responsabilă de numire în funcție, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea încetării raporturilor de muncă ori de serviciu ale dnei Tăbîrță Svetlana.
 3. Se decede, dna Tăbîrță Svetlana, din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.
 4. Se înscrie dna Tăbîrță Svetlana în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.
 5. Se aduce la cunoștința dnei Tăbîrță Svetlana actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ.

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Ion CREȚU